

La Escena Catalana

SETMANARI CATALÀ DE LITERATURA
Dedicat á fomenar el Teatre de la terra
Sortirà cada dissapte

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Un trimestre 2'00 Ptas.
Un any 7'50 »
Número solt: 15 Céntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer Petritxol, núm. 2.
IMPREMTA DE SALVADOR BONAVÍA

8 Planas de text.
16 Planas de folletí

15 cénts.

AVIS

Á tots els que presentin els folletins de LO CONTRAMESTRE (en bon estat,) y 15 céntims, se 'ls entregará la obra enquadernada, en l' Administració: Petritxol, 2. Imprempta.

APELES MESTRES

NOSTRE FOLLETÍ

En aquest número va el tercer
plech del drama de mes éxit d' en

PITARRA,

Las Euras
del Mas

Estrenos de la Semana

ROMEA

Jordi Erin. Epissodi dramàtic, en un acte y en vers, original de Joseph Burgas.

Valentse tant sols de dos figures, l'autor desenvolupa una idea que entra de plé al públic, ja que l'assumpto que porta a las taulas es de fácil comprensió é interesantísim.

O' Connell, el célebre agitador irlandés, está en sas darreries, ha passat la vida lluytant pel deslliurament de sa patria y es troba vell y caduch, sens conseguir veure a l'Irlanda despres de las urpas dels tirans que l'apresonan.

JOSEPH BURGAS.
Autor de *Jordi Erin*

De prompte se presenta Jordi Erin, jove batallador, candidat... apoyat pe 'ls «*Union's Friends*», qui presenta al mestre pera que firmi el missatge que el poble envia als *lords - majors* del ministeri anglés, dihentli:

«Donchs, bé; aquest document que aquí us entrego es el darrer missatge que s'envia als «*lords-majors*» que forman l'Alta Cambra; ó avuy se 'ns don lo que per dret ens toca, ó 'ns ho preném demà. Surti 'l que surti!»

El vell s'anima, li agrada la determinació del seus conciutadans, y mes encare quan sent que Jordi Erin diu enfaticament:

«Es l'«*ultimatum*»... y ja ho tenim pensat; si no 'ns atenen las justas peticions qu' aquí es formulan, demà mateix, al eixi 'l sol, pe 'ls barris d'allà a la Catedral de Sant Patrici s'aixecarán armats vint mil dels nostres. ¿No volen sentir prechs perque 'ls molesta?... ¿Que aprenguin a sentir xiular las balas!»

...Mes, ay, qu' aixó sols ho diu per engrescar al Mestre; no es vritat, tot está pacífich, lo que el poble demana ho creu de justicia y no té necessitat d'apelar a las armas, puig creu que la rahó el farà vencer.

En pochs mots explica el jove a n'al vell l'idea del missatge.

«Protestants y católics, blancs y negres han cambregat al crit de: ¡Visca Irlanda! ab un sol pensament y un sol criteri, y en manifestació seria y pacífica dret aquí, entusiasmat, ara se 'n venen. Ells m' han fet portador d'aquest missatge condensació y essencia de las nobles aspiracions constants dels irlandesos...»

El bon patrici, llegeix el plech ab afany y Jordi Erin, passejantse per l'habitació, se gaudeix de veure en las parets quadros y emblemas de llibertat y patria.

De prompte s'ouhen remors de multituds....

«Ah, el grapat de valents per fi s'atansa ¿Sentiu l'onada, el desvassall de vida? Aquí els tenim... ¡Hurra, amichs meus! Fixeus' hi: Ni un d'ells va armat. Els himnes qu' are entonan de germanor tots son. Amor, justicia, heus aquí únicament lo que reclaman.»

L'espectacle es hermós, vibrant... El vell surt al balcó y las multituds l'aplaudeixen. El jove batallador

arenga a las masses, els diu que segueixin l'exemple d'O' Connell.

«Portant la fe en el cor com ell l'ha duta, s'arribará a la fita un dia ó altre; fent de sa vida nostre espill puríssim, quan parlarém, ens sentirán las pedras, quan escriurém, tremolarán els idols; quan cantarém nostre himne per las plassas els estúpits «*land-lords*» que 'ns oprimeixen s'escurxirán de rabia y de vergonya...»

El poble aplaudeix, creix l'entusiasme. Jordi Erin recull el plech firmat y es disposa a anar a juntarse ab sos companys, quan s'ouhen alguns trets de fusell, y diu Erin:

«El gos de presa del govern que 'ns borda! Serenitat!... No l'accepten la lluita! Es un parany del enemich!... Calmeuvos!...»

Y un nou tret fereix al héroe, qui diu, deixantse caure y perdent las forsas:

«M' han ferit aquí... al pit... Pero la idea la sento encara aquí... ferma... robusta... Ens pot exterminar la tirania, mes, contra el pensament de tota Irlanda no hi ha butxins, ni hi ha tirans que hi puguin. Si ab un tret de fusell se mata un home... ab una idea un poble es revindica... feyna tindrán si han d'acabá ab la rassa!»

Y mor, mes no sens llessar un crit de ¡Visca la llibertat! ¡Visca la Patria!

Ho hem explicat aixís, perque nostres lectors puguin gaudir las bellesas qu' inclou el dramet, que 'ns mostra un nou autor, cridat a donar dias de gloria al Teatre catalá.

Com es de preveure, l'èxit siguié grandíós, per are el millor de la temporada, èxit que ha anat creixent més encare en las representacions succesivas.

El actor Vinyas, encarregat del personatge O' Connell, presentá un vell caduch ab una justesa de detalls y una mímica digna de tota alabansa.

No podem dir altre tant del treball del actor Barbosa (el protagonista) que en la tercera representació, va demostrar qu' encara no habia entés lo paper, y es d'extranyar, puig las qualitats d'aquest galan jove, son prou reconegudas per tot el públic de ROMEA.

* *

Las engunias del repós, comedia en tres actes, original d'en Joseph Morató.

L'autor ha volgut desenrotllar el tema de que 'ls matrimonis que viuen de renda y en la vagancia, se fixan en certas petitesas, que engrandintlas en la imaginació, acaban per robarlis la felicitat; mes sols nos presenta una de aquestas petitesas, casi res, un *os* que segueix a n'ella per tot arreu y ella se 'l mira, pero la divergencia estriba en que si ella somriu ó be riui; y aquets gelos repetits en el curs de l'obra donan lloch a una serie de renyinas y reconciliacions, que per mes que 'l Sr. Morató ho hagi vist en la vida real, aixó es mes propi d'un saynet. També es xocant que en el segon acte, després de una separació de mitj any, fassin las paus de cop y volta, per mes que hi tinguessin l'ànimo predispost y apesar de aquella conversa en veu baixa, quan després del intent de suicidi y lo que se suposa que han suferit, podria havershi llahit el Sr. Morató en una escena brillantissima y no deixar al públic tant fret.

Els demés personatjes que hi intervenen son fets ex-

JOSEPH MORATÓ
Autor de
Las engunias del repós

pressos per arribar a la transformació que s'ha operat en el tercer acte, en el que s'heu el matrimoni infelís en un cel de ditxa, per dedicar-se ara 'l marit al treball després de certs revessos de fortuna, en cambi un altre matrimoni que havia presentat l'autor com el més ditxós per aquell motiu, ara es el que, vivint el marit en la vagancia, està sufrint las engunies del repós.

La obra està escrita ab sobreitat y conté escenas molt interessants. El primer acte es molt viu y de ma de mestre, no tant el segon y mes fluix el tercer.

La comedia de aquest discutit autor y critic no pot dirse que sigui un éxit gros, pero te condicions molt recomanables.

Tots els actes van ser aplaudits, haventse cridat l'autor després dels segon y tercer.

La execució molt justa; la Emilia Baró encarná en lo paper perfectament, aixís com en Barbosa, contribuint ab carinyo al bon desempenyo l' Antonia Baró, en Piera, en Capdevila y els nens que hi prengueren part.

PRINCIPAL

EN HONOR D' APELES MESTRES Y D' ENRICH MORERA

Pierrot lladre. Pais de vano, en un acte, lletra de Apeles Mestres, música del Mtre. Sadurní

Un malalt. Monólech en prosa, d' Apeles Mestres.

De verdadera solemnitat debem calificar a la funció donada 'l darrer dissapte en honor dels autors de *Nit de reys* ab motiu de la centéssima representació de aquesta celebrada obreta.

El teatre estava ple de gom a gom per un públich frisós, per tributar un aplauso a la inspiració del poeta y al talent del músich. Comeusá la representació ab *Nit de reys*, despenyada per tot el personal ab gran justesa, y seguidament el Sr. Puiggarí recita 'l monólech de Apeles Mestres *El malalt*, publicat en una col·leció y que no creyem que s'hagués representat anteriorment, imprimint del actor en la obreta molta gracia y naturalitat, que 'l públich premia ab sos aplausos.

Per fi va estrenarse *Pierrot lladre*, pais de vano, lletra de Apeles Mestres, música del Mtre Sadurní.

Se tracta de una sátira finíssima, d' un argument especial y que tot plegat potser no es pron teatral, pero impresionia y conté tochs inspiradíssims.

Pierrot, desenganyat de ser home de be, se llença a robar en camí ral, pero faltat de condicions resulta sempre ser ell el robat y quan ja noli queda res, se presenta Colombina y li roba 'l cor, demostrant que aquell que ha nascut pe 'l bé, may pot fer el mal.

L' obra està escrita ab un humorisme molt delicat, abundant las frases intencionadas y els xistes ben trobats.

La execució que s' dona a aquesta producció es inmemorable. En Santpere fa un «Pierrot» molt deliciós, la Paricio una encantadora Colombina, y Garcia, en Puiggarí y en Vinyals, están molt justos en sos papers,

La decoració d' en Castells representant Barcelona desde 'l Tibidabo es d' afecte y fá il·lusió.

Y la música del Mtre. Sadurní es molt seriosa y apropiada.

SALA MERCÉ.

El mal rich, visió lletra de Joseph M. Navarro, música del Mtre. Frederich Alfonso y decorat de Ros y Guell.

Se tracta del rich egoista que mes s' estima doná un tros de pa als gossos que a un pobre peregrí que passa, y per tal motiu es condemnat a las penas del infern, mentres que aquell pobre, que ha mort de fam, entra en la celestial porta.

Donadas las curtas dimensions de la obreta, sols pot dirse que lo poch que hi ha está ben fet y el públich ho troba molt moral y 'n surt complascut.

CIRCOL CATÓLICH DE GRACIA

La convalecencia, comedia en dos actes y en prosa original de D. Joseph Fustagueras.

Lo blanch per negre, passatemps comich-lirich lletra del citat autor, música del Mtre. Pere Solé, estrenadas abduas el diumenge passat.

Son obretas que reeultan agradables y que deuen encoratjar als autors a produhir mes, ja que tenen condicions pel teatre. La música es inspirada,

Be 'ls intérpretes Joseph Calmell, Nicolau, Munné, Prats, Puig, Martinez, Tiana, Fernandez, Pi, Martí, Ambou y nen Munné.

Un aplauso al primer que dirigí molt bé la part artistica

NIU GUERRER.

Els dos estrenos, jaguet cómich en un acte original de D. Joseph Matamoros y Olivé, estrenat diumenge.

Es una obreta sencilla, escrita sols per entretenir el públich, conté situacions cómicas y agradà de debó, havent sigut cridat el jove autor al final.

En la execució sobressortiren las Srtas. Nogué y Zamora, Sra. Boix y els Srs. Grau, Vicens, Fusté y Rufi.

“Pierrot lladre”

(Fragment)

Duo de la Escena II.

I

PIERROT. El pobre mon está perdut...
 INVETOR. Aixó es sabut.
 P. Está cecrat y corromput...
 I. Com es degut.
 P. Sense esperansa de salut.
 I. May n' ha tingut.
 P. Es un abisme pestilent...
 I. Precissament.
 P. Ont no 's pot viure honradament.
 I. Exactament.
 P. ¡No més hi cap la mala gent!
 I. Perfectament!
 TOTS DOS. El mon es mort, es mort, es mort!
 Estem d' acort, d' acort, d' acort!

(Encaixan ab efusió.)

II

P. Es un ridicul carnaval...
 I. De baix a dalt.
 P. Una espantosa bacanal...
 I. Piramidal.
 P. El que hi fa bé sols trova mal.
 I. ¡Y tal y tal!
 P. No hi virtut ni goig decent...
 I. Precissament.
 P. El vici hi ha campa impenitent.
 I. Exactament.
 P. Allás' enfonza fatalment!
 I. Perfectament!
 TOTS DOS. El mon es mort, es mort, es mort!
 Estem d' acort, d' acort, d' acort.

(Tonan a encaixar.)

APELES MESTRES

En honor de Ignasi Iglesias

Desitjant exteriorisar la gran obra poética del gran dramaturg, organisa per el dissapte passat una festa íntima que resultá simpática per tots conceptes.

Una munió de nens y nenas cantaren l' himne "Els Horacians", las tonadas "Non durmais", "Reposada", "El Pastor", "Demanant camí", "Esplai" y "Agrahiment", tot afinat y executat ab molt gust.

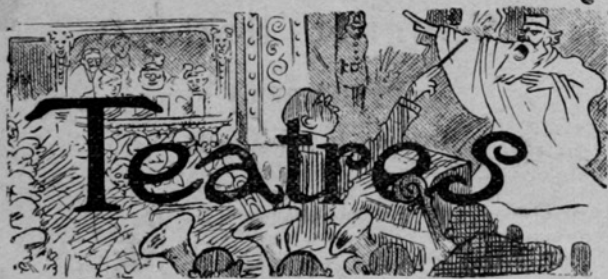
Recitaren poesias de varis autors y de l' Iglesias, el nens Agulló, Pou, Jané, Guardiet y Paronella. De las nenas, la Comellas, Vila, Lamarca, Costas, Antonino é Izquierdo, rebent tots grans aplausos.

S' estrená el quadret dramátich d' en Joseph Colomé (mestre de dita escola), "Niu d' amor" en el que hi pregueren part els nens Agulló, Jané (E.), l' actriu Srta. Tormo y el professor artístich de dita escola, sent tots ovacionats.

La nena A. Lamarca feu coneixe el monòlech de l' Iglesias "La Formiga" que l' va representar molt be y no cal dir que fou aplaudida y admirada.

Mes l' entusiasme de la festa va arribar al punt de dalt, quan el gran poeta doná gracias á aquells infants qual obra educativa tan denran á la distingida societat «Escola Horaciana».

Verdaderament festes aixís honran á las entitats que las fan y al públich que hi contribueix ab el seu aplauso.

PRINCIPAL

Ha tingut lloch també aquesta setmana ab igual esplendor, la hermosa vetllada ennomenada «Thé de iver.»

Ahí debia estrenarse una comedia del Aulés titulada *Innocencia*, y debia tenir lloch la reproducció de *La presó de Lleyda*, obra que, sens dubte, atraurá molta concurrència desitjosa de sentir la música d' en Pahissa.

LICEO

El dissapte va tenir lloch la inauguració ab *Sansone é Dalila*, que obtingué una execució complerta. El teatre estava espléndit, hermós, ab selecta concurrència que escoltà ab verdadera atenció á la Sra. Verger, encarnant perfectament en la «Dalila», al Sr. Biel, tenor de primera forsa, un «Samsón» per lo que toca al art; també el Srs. Guidici y Rebonato interpretaren ab carinyo la partitura d' en Saint-Saëns. Be la direcció del Mtre. Nini Ballucci, la orquesta en el seu lloch y els chors mes que regulars. Bon comensament.

El dimars va posarse l' antiga ópera d' en Donizetti *Marta di Rohan*, en la que l' barítono Sr. Battistini lográ un gran triomf, junt ab la Sra. Corsi y demés intérpretes.

ROMEA

El diumenje 's va celebrar la funció en commemoració del estreno de *Las garsas*, havent obtingut aquesta obra un ajust inmillorable.

Al final, entre 'ls aplausos del públich sortí l' Sr. Piera y llegí una hermosa carta del Iglesias que fou ovacionada.

Seguidament va representarse el nou episodi d' en Burgas *Jordi Erin*, qual interpretació ja va anar bastant bé, sent l' autor calorosament aplaudit, tant que tingué de presentarse á escena set vegadas per acallar l' entusiasme del públich.

Per fi 's posá la pessa *Tot ha anat be... es un noy*, que feu riure de debò.

Entre las obras reproduidas aquets dias debem citar *Lo ferrer de tall*, que obtingué molt bon desempenyo, en la funció del dilluns especials de moda y *Cor d' angel*, d' en Suriñach Baell que en la funció del diumenje á la tarde fou molt aplaudit.

Ahí 's debia estrenar el saynet *Sant Ramon Nonat*, d' en R. Ramón y Vidales, del que n tenim bonas noves.

POPULAR

La companyia d' en Jaume Borrás, de la que forma part la celebrada actriu Adelina Sala, ha continuat sa noble tasca en aquest local, representant *Batalla de reynas*, *Als peus de vosté* y *Un interior* ab execució magistral.

El públich molt satisfet.

ZORILLA

El dissapte al vespre posaren en escena el juguet d' en Gumá *L' amor es cego*, que fou un llampech en miy de la foscor que deixan en l' anima aquellas sarsuelas del género chico.

PABELLÓ TETUAN

En la funció que va donarse l' dissapte, se representá el drama *La Resclosa*, quina execució va satisfer per complert á la concurrència, distingintshi la Srta. Bayona y el Sr. Pachs (Lluís).

L' aixerida pessa *A cal callista* fou representada en las seccions del diumenge, habent sigut molt ben rebuda.

Cassino gerundense.

El diumenge 's posá en escena el drama *Maria Rosa* y la comedia *El novio de D.ª Inés* distingintshi en son desempenyo las Sras. Borralleras y Más y els Srs. Cu-

llet, Gironella, Simón, Castañé, Buxedas y Esteve.

Círcol de propietaris de S. Gervasi.

Diumenge representaren además de dugas obretas castellanas, la sarsuela *Dorm*, prenenthi part la Sra. Guri y 'ls Srs. Campillos y A leu, resultant un conjunt molt acceptable.

Café d' Asturias.

En aquest local ha sigut formada pels Srs. V. Blay y J. y C. Farret una agrupació de joves aficionats pera fomentar l'escena catalana, havent representat ja algunes obras que han sigut del agrado del públich.

Arte y Recreo.

Un bon debut y *El teniente cura* foren las obras que posaren en escena el dia 25.

En son desempenyo estigueren acertats las Srtas. Pacheco y Sabater y 'ls Srs. Gil. Puig, García, Porqueras y Vilá (v.).

Joventut Artística.

Cambiaren la obra anunciada per *Un pom de violas*, no obstant els aficionats sapigueren surtirs en ayrosos de sa comanda. Dirigi la obra D. Faustí Mir, prenenthi part además, la Srta. Gil, junt ab els Srs. Domingo, Solé, Gimeno, Mateos y Corominas.

El Eco Dominical, de S. L. Gonzaga.

Els aficionats d'aquest teatre posaren en escena el diumenge passat las obras *¡Catalunya!* y *La mágica negra*, ab las que obtingueren tots entussiasas aplausos de la concurrencia.

AVANT (Agrupació dramática catalana.)

El diumenje va donarse una representació del drama d'en Guimerá *En Pólvora* y la bonica comedia *Carambolas*, sobressurtint en la primera la Srta. Durán, que cada dia conta ab més simpatias y els Srs. Saladrigas en el «Mario» y Vidal en el «Toni.» Els Srs. Vallejo, Albiol, Bosch, Lladó, Molinas, Gel y Subirás, ab un ensatj més ho haurian fet millor, perque tots prometen.

En la pessa, además de la Srta. Durán, se feren aplaudir els Srs. Bernades, Cerdá, Cabré y Sala.

Un aplauso al director Evaristo Pallach.

Esquerra del ensanxe.

Á benefici dels invalids del «Foment industrial» se representá 'l dissapte *La creu de la masta*, per la Sra. Abella, gloria de nostre Teatre, la Srta. Roca, de envejables condicions, y als Srs. Moliné, Gils, Ramisa, Benet, Xuclá, Llobet y altres.

Després el Sr. Moliné recitá 'l monólech *El dos de Mayo* que va ser rebut ab fredor, y per fi *Tot pels quarts*, comedieta que ocasioná moltes riallas y en la que 'l Sr. Breda hi estigué admirable, sent ben secundat per la Srta. Roca y els Srs. Pujol, Maciá, Puig, Xuclá y Francés.

Foment instructiu de la Barriada de S. Antoni.

Devant de nombrós públich tingué lloch el benefici dels joves Lluís y Antoni Zanón, representantse *Gent de platja* per las Srtas. Xirgu y Rodriguez y 'ls Srs. Mas, Bové, Estefa, Solá, Polo y els beneficiats, que va anar bé.

Seguí *El pati blau* per la mateixa Srta. Xirgu, Sra. Cardalda, Sr. Batalla, beneficiats y altres ab decorat nou degut á D. Francisco Ducet, qu' es de bon efecte y

fou aplaudit lo mateix que la execució.

S' acabá ab una sarsuela castellana pels mateixos ja citats.

Ateneo Graciense.

El diumenje 's representá la comedia *Los Galeotes*, per la Srta. Hernandez, Sra. Tormo y els Srs. Claramunt, Xuclá, Ferrer y Ciervo.

En la revista anterior, al ressenyar *Terra baixa* omitem á la Srta. Hernandez que en la «Nuri» s' hi revelá una veritable actriu y també hi estigué molt bé 'l Sr. Colomé.

El Artesano.

El passat diumenge se representá el drama *El Zapatero y el Rey* ab un desempenyo per part d' alguns artistes que val més no parlarne.

Sr. Rosell, té de mirar de fer dramas moderns, per que ja han passat de moda els dramóns á lo «Odeon».

Círcol católich de Gracia.

El diumenge, posaren en escena tres obras originals del soci D. Joseph Fustagueras el que dedicaba la funció á la concurrencia del Círcol.

Primerament la molt xistosa comedia *Divendres ó un portfolio de disbarats* que fa passar un bon rato als espectadors, després estrenaren dugas obretas de las que ens ocupem apart.

Ateneu del districte tercer.

El drama *L' escorsó* del Iglesias fou l' obra representada diumenje passat baix la direcció d' en Ricart Mallorquí, que en el protagonista obtingué molts aplausos.

Ateneo del districte segon.

Molt lluhida va ser la sessió literaria musical que va tenir lloch diumenge á la tarde á benefici dels pobres de la barriada. Després del concert del Orfeó Canigó, va comensar la part literaria representantse 'l monólech de Apeles Mestres, *Un malalt* pel Sr. Salas, llegint poesias las Srtas. Poyano, Escrivá y el Sr. Aguiló, é interpretant escullidas pessas musicals las Srtas. Ferrer, Solá, Niolet, Gonzalez y els Srs. Segura, Torelló y Buxó.

Al vespre 's va representar el drama *Las garsas* ab bona execució.

Vista Alegre.

El passat diumenge se representá per la companyia que dirigeix en Pere Puig, el drama *Lo Bordet* del que desempenyá ab molt bon acert el protagonista el Sr. Tomás Puig, acompanyantlo las Sras. Varela y Roca y els Srs. Puig (P.), Coll, Roca, Gaspar, Juanós, Marcó, y Fernandez.

Joventut Católica de Gracia.

Ab *Lo Sant Cristó gros*, *Al seu teló* y *Sanas y Parells* va celebrarse una bonica funció el diumenje, prenenthi part els Srs. Sanjust, Mollá, Viladot, Boldova, Segalá, Cirxa, Castells, Llansa, Llorach, Sogas, Claveras, Albar dané y Aguiló.

ART.

En aquesta lluhideta societat representaren el drama d' en Ferrer y Codina *Lo gat de mar*, ab desempenyo bastant regular, ressentintse de falta de ensatjs, pero demostrant tots tenir condicions. Debém citar á la Sra. Gual, els Srs. Segués, molt aplaudit, Roig, Ribas (J.), Ribas (A.), Domingo, Berraondo, Roig, Rius, Torner, Falomí y Alea.

Centre autonomista de S. Gervasi.

Un bon debut, Fugar á casats y El promés de la Car-meta, son las obras representadas diumenje ab bona execució. En la segona s'hi lluhiren la Srta. Adriana Nogueret y el Sr. Lladós, havent sigut els intérpretes de las altras obras, además dels citats, els Srs. Vilaplana, Nonell, Batet y Amills.

La funció l'havia dedicat el Sr. Lladós al Centre, ab motiu de la seva marxa á Buenos Ayres.

Agrupació dramática «Jovent.»

Se posá en escena'l diumenje á la tarde el quadro dramátich *Lo fossar de las moreras*, ben difícil de interpretar y que'l jove Comas que posseheix bonas qualitats artísticas, lográ ferse aplaudir, ben secundat per en Bartrina.

Seguidament se representá *Sirena* per la Srta. Aubert y els Srs. Comas, Pellicer, Simó, Fuentes, Cortés, Saurí y Ribas, acabant ab lo primer acte de *D. Cuan Tanorio*, res, un panxó de riure.

Societat instructiva La Provencal (á) Colon.

El dia 14 tingué lloch la representació del drama en 7 actes *D. Cuan Tanorio* d'en Llampbrochs distingintshi principalment els joves Srs. Ferrer, Termas, Calvo, Carol, Lanserni, Doria, Vallés, Casals y altres que sentim no recordar.

Se está preparant una funció extraordinaria pera el dia 8, ab *Els joves, Cel Rogent y A ca la modista*.

Orfeo Canigó.

Va celebrarse el dia 22 la vetllada inaugural del curs, ab molt lluhiment. Després de la repartició de premis á las xamosas senyoretas del chor, comensá la part del concert en la que s'executá notables composicions á quatre mans en dos pianos per la Srta. Durán y els Srs. Figueras, Piqué y Moncunill. El Sr. Pascual tocá'l violoncello ab la perfecció dels verdaders mestres; el Sr. Santamaria lluhí la seva veu de barítono, havent cantat fora de programa l'aria de «Bruniselda»; y la Srta. Dolors Purtella també encantá á la concurrencia ab escullidas cansonetas, sobre tot ab «Meus amors», que tingué de repetí.

El chor, baix la batuta del Sr. Piqué y Salvat s'encarregá de la segona part, cantant ab maestria varias pessas, sobressurtint «La presó de Lleyda».

MATARO. — «Teatre Euterpe.» La companyia de género petit que dirigeix el primer actor, Sr. Gomez y el mestre Sr. Puig, posaren en escena el diumenje passat, varias sarsuelas, distingintshi els Srs. Gomez, Herrero, Hernandez Comerma y altres.

OLOT. — «Teatre Principal.» El diumenje's representá *Lo ferrer de tall* dirigit pel molt aplaudit primer actor Sr. Casals y desempenyat además pels Srs. Roca, Jovallnal, Subiranas y el jove Casas que interpreta molt bé'l «Manxayre» y també las Srtas. Emilia y Layeta Matas, que foren molt apiadadas.

«Ateneo Obrero.» En la escullida funció del diumenje se representa la sarsuela *Oriaturas naixém* y la comedia *Gent de platja*, haventhi pres part las Srtas. Carbó y Teixidó y 'ls Srs. Nicolau, Nogué, Sargatal, Teixidó, Vila y Sabel. Molt acertada la execució y molts aplausos,

PALAFRUGELL. — «Teatre Fontova» Centre obrer.) La secció de aficionats «Art futur» posá en escena'l diumenje el drama d'en Puig y Ferreter *La dama alegre*, lluhintshi la primera actriu D.ª Carme Roldán y 'ls Srs. Bussot (E.), Capellá y Paies. Per pessa's fe'u *Ensenyansa superior* pel Sr. Ferrer que estigué molt acertat, fent riure molt al públich, acompanyat de la Sra. Roldán y 'ls Srs. Capellá, Bosch y Bussot (I.I.)

«Teatre centre fraternal.» El diumenje s'inaugurá la secció titulada «Agrupación de variedades» ab *La mare eterna* per la Srta. Teresina Miquel y la Sra. Llagostera, sent aplaudidas junt ab el Sr. Majoní y demás á cada final d'acte.

Acabá ab una sarsuela castellana.

VICH. — «Catalunya vella.» El dia 18 va tenir lloch una aixerida funció composta de las obras *Cura de moro La tres alegrias y Sirena*, sent molt aplaudidas per lo bé que's representaren.

«Cassino vicense», Ab *Flor de un dia y De Pelagalls á Barcelona*, obtingueren un triomf els aficionats d'aquest centre.

MANRESA. — Estant acabantse las obras del «Saló Gayarre» ahont s'hi ha construít una galeria capás per set centas personas. A mitj mes se farà la inauguració per una companyia de «varietes.»

En la «Sala Montserrat» s'ha repetit la sarsuela *L'hereu* del Sr. Maravillas el Mtre. Alió reformada y obtenint més éxit, y distingintshi la Srta, Laffette y els Srs. Feliu y Garcia.

CAPELLADES. — Els noys de la escola pública, en un teatre aixecat *ad hoc*, celebraren els dias de son director Sr. Estapá, representant las obras *Lo carboner, Llibertat dels aucells y Es ché perdut*, distingintshi els noys Ferré, Vives, Hernán, Avellaneda, Paig, Tomás, Pelet, Sastre, Rigol y altres que feren las delicias de la concurrencia.

TARRAGONA. — «Ateneo de Tarragona» El dia 22 se representá *El plet d'en Baldomero*, d'en Roca y Roca; el diumenje á la tarde un drama castellá, y á la nit la comedia *Com las fullas*, havent sigut aplaudits tots els artistas baix la direcció d'en Guitart,

Aviat estrena de la comedia del italiá *La trifulga de can Cosme*.

«Centre catala.» Va posarse *Mar y Cel* ab molt aplauso.

CANET DE MAR. — «Centre Católich.» La ben acertada interpretació que han donat á totas las obras que han representat duran la present temporada, la companyia d'aficionats de Mataró, fa que's contin las entradas com verdaders plens; diumenje posaren el drama *Lo recort de mossen Angel ó l'honra d'una familia* y la pessa *Un mort ressucitat*. Pel dia 8 tenen anunciat el drama *Victima del deber*.

SAN JOAN DE VILASSAR. — «Teatre del Café.» En la funció benéfica que va tindre lloch diumenje, va representarse el drama *Lo Contramestre*, desempenyat ab molt acert y sobressurtint 'ls Srs. Bons, Campius, Mañá y Colomer.

Acabá ab *Cel Rogent*, que fou com l'anterior molt aplaudida. — Fins un' altre.

SABADELL. — «Associació de católichs.» Se representá el diumenje *Lo gat de mar*, mes un temporal ho tirá tot á rodar á pesar dels esforços dels Srs. Trullas, y Girbau, lo que no hauria passat ab més ensatjs.

Recull humorístich

LO CLATELL

Molt de lo *clatell* puch dir
sent com es pel cós humà
lo *tubo* que 'ns ve a portà
vapors al *cap* alambí,
siga gras com un segí,
ó bé sech com un rostell,
la sanch hi circula a doll
quant va a parar al cervell
y si 't tallan lo *clatell*
ja pots dir: *Bona nit coll*.

Tallat lo *clatell* s'acava
tot d'una, nostra existencia,
se 'ns evapora la ciencia,
tota la forsa s'esbrava,
com un arbre sense sava
resta 'l cós ert y gelat
per xó, jay! la Societat
que un pitjor sempre imagina,
va inventar la guillotina
que tants *c'atells* ha tallat.

Ja avans que 's fes immortal
eixa cyna ab lo rey Lluís,
per sortir del compromís
no 'ns mancava la destrai,
sobre un rústich catafal
se hi veyia un piló, y en ell
mostrant del *clatell* la pell
un *ser* de cap s'hi posava,
y un altre *ser* l'hi arrancava
la existencia pe 'l *clatell*.

Y avuy qu'encara de mort
se solen firmar sentencias,
per mes que nostras conciencias
protestin de tal rigor,
lo *clatell* ajusta fort
de lo criminal mesquí.
Ab una argolla 'l butxí,
y apretantli sens pietat
deixantlo *desclatellat*,
pel *clatell* lo fá mori.

En lo *clatell* hi radica
ja la *masa cerebral*,
la *columna vertebral*,
y l'*oset* de la musica.
Ab parentela tan rica
bruticia al *clatell* no admet
per tal cas, l'home discret
tenincho per sapigut,
sabent que se juga *brut*
porta sempre 'l *clatell net*.

Cria 'l *clatell* tanta llara

que si un hom no se la treu,
per honrat que siga, es veu
dit y fet un mort de gana,
qui va ben esquilat, mana;
qui es llanut, abaixa el front;
qu' en la comedia del mon,
cometent barbaritats
sempre los mes *esquilats*,
esquilan als que no ho son.

Hi ha *clatells* de molts estils
y de estranya construcció,
clatells llisos, de *moltó*,
y altres que semblan *pernils*,
ni ha de delicats perfils
que un *Cisne* 'ls pot envejá,
de tan enfonsats n'hi há
en cambi, que un els confon
y no sab si *clatells* son,
ó be las covas d' Artá.

Clatells hi ha que fan arcada
y sembla diguin arreu:
Senyorets, per mor de deu
doneume una clatellada,
altres que una cansalada
semblan pels sacsons que tenen,
clatells grassos, que rebenen
y molts d'ells tan delicats,
que á dú colls enmidonats
ni un moment tant sols s'avenen.

En nostre *clatell* portém
molta astucia y molt aopi
de vanitat y amor propi,
y ab los gestus ho probém.
Si una cosa no creyém
no fem res més que passá
pel *clatell* plana la mà,
volent dir: — Del hort no vinch!
— Mira qu' esquilat el tinch,
já n' á mi 'm vols enganyar?

Lo poeta que es novell
entant las Musas invoca,
s'estira més que no 's toca
lo cuíro de lo *clatell*,
sembla que exigeixi d'ell
los pensaments elegants,
las paraulas retumbants
per fer la trova ben feta,
com si 'l *clatell* fos l' *aixeta*
de la *font* dels consonants.

Es una mort de cunill
morir d'un cop al *clatell*

y se 't pot tombá 'l cervell
fins donanthi un cop sencill,
lo *clatell*, del coll es fill,
y d'aixó en té tant d'orgull,
que si passa algun tribull
lo coll, fa torná 'l *cap* foll,
y per *cap clatell y coll*
l'home se 'n veu un embull.

Si per cas tens un tropell
y 't surt molta sanch del *nas*
facilment la estroucarás
seguint de l'avia 'l concell.
Penjarás en ton *clatell*
una *clau*, y ab Santa pau,
la sanch tornarà a son cau,
que sent lo *clatell* la *porta*
de tots los membres, importa
no deixarte may la *clau*.

Reban moltes *clatelladas*
l'aprenent y l'escolá
y al que no vol estudiá
ni *endosan* moltes vegadas.
S'evitan esgarapadas
si per *ell* s'agafa un gat;
lo llop esquerp y afamat
quan s'emporta algun anyell
las dents li clava al *clatell*
per matarlo més aviat.

Quan Grechs y Romans lluitavan
sempre que feyan esclaus,
á los dos guerrers mes braus
clatell per *clatell* lligavan.
Per *clatell* sa vida acavan
molts peixos y també 'l toro,
tenincho per molt decoro
moren rebent al *clatell*,
un cop furient de coltell
tots los subdits del rey moro.

Y aquí lo *clatell* deixant
lector, pots dirme ab rahó
com deya aquell escultó
que d'un om en va fé un Sant.
«Del *clatell* parlant en gran
«has provat que no ets novell,
«pero ab tot aqueix farcell
«de paraulas que me has dit,
«ja te 'n pots entorná al llet,
«me las pots plantá al *clatell*.»

JOSEPH M.ª CODOLOSA.

En lo próxim número publicarém «La Esquena.»

IMPREMPTA DE SALVADOR BONAVIA, CARRER PETRITXOL, 2. BARCELONA.

Teatre de Noys

≡ Colecció de dotze comedias originals de A. de Rius Vidal.

PRIMERA SÉRIE

El Camí del Cel. — El Baylet de la Masia.
La Enjogassada. — El Quarto de las Ratas.
Els Noys Poruchs. — Quan seré gran.

SEGONA SÉRIE

Las Bonas Obras. — Un llaminer castigat.
Noblesa d'ànima. — El Reyet de casa.
Vosté senyor galan... — Ancellets fora del niu.

Cada comedia UN Ral. — Un volúm ab las dotze comedias DEU Rals.

Teatre Líric Catalá

NIT DE REIS

— BUFONADA —
EN DOS ACTES, PER

Apeles Mestres

Preu: UNA Pesseta.

J. PUIG Y FERRATER

Diàlechs dramàtics

Colecció de cinch diàlechs en prosa

PREU: DOS Pessetas

Dramas de A. GUIMERÁ

L' ELOY.	2.00 Ptas.
EN PÓLVORA	2.00 "
TERRA BAIXA.	2.00 "
MAR Y CEL.	2.00 "

OBRA NOVA

FURGANT PER TOT ARREU

COLECCIÓ D'ARTICLES D'EN

== Pere Aldavert ==

Un volúm de 310 planas: 3 pess tas.

JOSEPH BURGAS

JORDI ERÍN

EPISSODI DRAMÀTICH

Preu: MITJA Pesseta

Comedias de A. GUIMERÁ

LA BALDIRONA.	1.00 Ptas
LA SALA D'ESPERA	1.00 "
MONOLECHS	
MESTRE D'AGUER.	0.50 Pts
LA MORT D'EN JAUME D'URGELL	0.50
ET PEP BOTELLA	0.50

D'ACTUALITAT

Lo Gall de Nadal

Comedia en un acte, en vers;
5 homes y 1 dama. . . . 1 Ral

Turróns y Neulas

En un acte, sense dama . . 1 Ral

PAU ROSÉS Y J. ALBANELL

LA VENJANSA DE JESUS

(Els Pastorets de Bethém)

Drama biblich, en tres actes

Preu: 2 ptas.

LL. MILLÁ Y S. BONAVIA

PITARRA

COMEDIA EN UN ACTE Y EN VERS

Lloansa al immortal SOLER

—Personatjes: 3 homes.—

Preu: 0'50 ptas.

OBRA NOVA

Arrels Mortes

PER

J. Puig y Ferrater

Preu: 2 pessetas.

COMEDIAS SENSE DAMA

Un Tenorio y un Mejía.
Tenorios d'estiu.
Las desgracias del Tenorio.
Las estatuas del Tenorio.
Un Don Juan Tenorio á trossos.
La filla del Comendador.

1 Ral

1 »

1 »

1 »

1 »

2 »

I. IGLESIAS

LES GARCES

DRAMA EN TRES ACTES

Preu: 2 pessetas.

Las obras anunciadas en aquesta plana se troban de venda en la administració d'aquest setmanari: carrer Petritxol, 2. Imprempta de Salvador Bonavia, Barcelona. — Si algú de fora sollicita alguna d'aquestes obras, té de acompanyar l'import en sellos de 15 cts., ó lliuransa de Giro Mútuo, etc, y la rebra á volta de correo, franch de ports. Si ho desitja certificat té d'acompanyar un ral, import del mateix. Els corresponents disfrutaran descompte.